

2. Рекомендація 2006/962/ЄС Європейського Парламенту та Ради (ЄС) «Про основні компетенції для навчання протягом усього життя» від 18 грудня 2006 року: Рек. Європ. Союзу від 18.12.2006 р. № 2006/962/ЄС. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_975#Text (дата звернення: 03.06.2022).

3. Рекомендація Європейського Парламенту і Ради 2008/С 111/01 «Про встановлення Європейської кваліфікаційної структури для можливості отримати освіту протягом усього життя» від 23 квітня 2008 року: Рек. Європ. Союзу від 23.04.2008 р. № 2008/С111/01. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_988#Text (дата звернення: 03.06.2022).

4. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Угода Україна від 27.06.2014 р.: станом на 30 листоп. 2015 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text (дата звернення: 03.06.2022).

Віктор КАБАНОВ

к.і.н., доцент, докторант кафедри державного управління і місцевого самоврядування, НТУ «Дніпровська політехніка»

СПІВПРАЦЯ МОН УКРАЇНИ І КРАЇН ЄС В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

24 лютого 2022 р. почалася повномасштабна російська агресія, яка принесла на українську землю жорстокі вбивства, обстріли та руйнування об'єктів цивільної інфраструктури: дитячих садків, шкіл, університетів, житлових будинків, вокзалів, пологових будинків і лікарень. Країна стала жити в нових реаліях воєнного стану і, зокрема, необхідністю реорганізувати освітній процес у тому числі і для біженців, які виїхали за кордон. З початком війни міністр освіти і науки України С. Шкарлет звернувся з відкритим листом до міжнародних партнерів, міністрів країни ЄС, в якому закликав засудити дії Російської федерації, переглянути політику співпраці у сфері освіти і науки з країною-агресором і підтримати Україну в боротьбі за незалежність [4].

Першими відгукнулись міністри освіти Латвії, Литви та Естонії, народи яких мають історичну пам'ять про радянську окупацію. Вони рішуче засудили агресію РФ, виказали готовність гадати всі ресурси для допомоги в освітній галузі і закликали приєднатися усіх колеґ-міністрів ЄС [7]. Під час онлайн-зустрічі міністри країн Балтії запевнили, що діти з України зможуть отримати безкоштовну дошкільну та загальну середню освіту, а студенти стипендію у разі евакуації, а також припинення зв'язку з РФ.

Європейська спільнота виразила готовність задовільнити потреби українських учнів, які евакуюються до країн-членів ЄС. Рада міністрів ЄС 16 березня 2022 р. ухвалила рішення щодо перерозподілу коштів фондів ЄС на освіту, зокрема, на підтримку українських дітей у школах, на полегшення вступу на навчання учнів та студентів, на забезпечення доступу до спільних онлайн-ресурсів вчителів, на доступ до української системи освіти та вивчення української мови через Всеукраїнську школу онлайн, на відтворення української системи освіти [5].

Європейський комісар Марія Габріель на позачерговому засіданні Ради міністрів освіти ЄС, заявила, що для належної підтримки дітей України комісія діятиме за трьома напрямками: 1. Фінансова підтримка системи освіти; 2. Спільні рекомендації, щодо прийому біженців; 3. Заходи для полегшення доступу до україномовного освітнього середовища [3].

На веб-сайті Департаменту освіти Ради Європи було створено веб-сторінку «Освіта під час кризи». Вона з'явилась за результатами проведених дебатів «Освіта під час кризи: заходи для українських біженців і країн їхнього перебування» 15 – 17 березня 2022 р. у Страсбурзі на засіданні Керівного комітету Ради Європи з питань освіти. Країни, які приймають українських біженців та міжнародні організації, що допомагають адаптації українських дітей до європейських освітніх стандартів надали інформацію щодо організації освітнього процесу,

нормативно-правового забезпечення країн для біженців, матеріали для мовної інтеграції дітей і молоді в національній системі освіти та ін. [1].

Моніторинговий візит членів українського Координаційного штабу з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану до Польщі, Німеччини та Італії засвідчив про створення належних умов для дітей, переміщених за кордон. Школярі були забезпечені необхідними засобами для навчання та залучені до освітнього процесу у закладах освіти за кордоном і онлайн в закладах України [9].

Офіційні представники країни ЄС і Великобританія підтвердили готовність до створення умов для проведення національного мультимедійного тесту (НМТ) для українських випускників. Підтвердження участі в НМТ заповнили майже 230 тис. учасників – в Україні 201 тис. осіб, за кордоном – приблизно 28 тис. Найбільші за чисельністю абітурієнтів екзаменаційні центри були організовані у Німеччині (Берлін – 3 986, Мюнхен – 3 318), Польщі (Варшава – 2 670, Краків – 1 989) і Чехії (Прага – 2 360) [8].

Представники України, перебуваючи за кордоном на різних форумах, доносять до міжнародної спільноти правду про реалії воюючої країни, проводять переговори і підписують необхідні договори. Під час виступу на Світовому освітньому форумі 2022 (EWF) 24 травня 2022 р. у Лондоні міністр освіти і науки Сергій Шкарлет розповів про ситуацію в Україні і наслідки військової агресії РФ, зокрема про численні вбивства та поранення дітей, переміщення українців в межах країни і за кордон, знищення закладів освіти і науки, про відновлення навчання для 3,6 млн. учнів [2]. Під час форуму міністр зустрівся з представниками Google і підписав угоду про надання 43 тис. девайсів, програмного забезпечення, контенту, а також проведення тренінгів із цифрової компетентності для українських педагогічних працівників. Також була проведена зустріч із Генеральним директором Microsoft Education в Європі, Близькому Сході та Африці. Сторони обговорили питання цифрового освітнього паспорту та забезпечення девайсами, відрядження спеціального консультанта від компанії для проведення в Україні аналізу функціонування електронних освітніх платформ задля подальшої модернізації. З перших днів війни МОН України активізувало співпрацю з Microsoft: напрацьовані рішення щодо надання 500 тис. безоплатних ліцензій Microsoft Office 365, налагоджена робота з регіональним офісом і компаніями-партнерами, які технічно допомагатимуть розгортати ліцензії в школах [6].

Таким чином, з початком повномасштабної війни, країни ЄС засудили російську агресію, перерозподілили фінансові фонди ЄС на освіту і створили для українських дітей, які втекли від війни безпечні та комфортні умови освіти. Зусиллями МОН України і співпраці з західними партнерами для наших школярів була спрощена процедура вступу до шкіл, проведена адаптація до нових умов навчання і проживання, надана всебічна підтримка і матеріальна допомога, організовані умови для проведення НМТ. Для дітей створені всі умови як для дистанційного навчання за українською програмою, так і у традиційному форматі навчання країни перебування.

Список використаної літератури

1. Education in time of crisis: Рада Європи створила спеціальну сторінку для адаптації українських дітей до європейських освітніх стандартів. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/education-time-crisis-rada-yevropi-stvorila-specialnu-storinku-dlya-adaptaciyi-ukrayinskih-ditej-do-yevropejskih-osvitnih-standartiv>

2. EWF-2022: Сергій Шкарлет розповів міжнародній спільноті про стан освіти в Україні в умовах війни. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/ewf2022-sergij-shkarlet-rozpoviv-mizhnarodnij-spilnoti-pro-stan-osviti-v-ukrayini-v-umovah-vijni>

3. Заява Європейського комісара Марії Габріель про заходи щодо підтримки учнів та освітніх працівників, які вимушено евакуюються з України після російського вторгнення. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/zayava-yevropejskogo-komisara-mariyi-gabriel-pro-zahodi-shodo-pidtrimki-uchniv-ta-osvitnih-pracivnikiv-yaki-vimusheno-evakuyuyutsya-z-ukrayini-pislya-rosijskogo-vtorgnennya>

4. Відкритий лист міністра освіти і науки України С. Шкарлета до міжнародних партнерів, міністрів країни ЄС. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2022/02/26/Zvern.do.mizhn.partneriv.Ministriv.krayin.YE.S.26.02.22.pdf>

5. Рада ЄС перерозподілить кошти фондів на підтримку освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/rada-yes-pererorozpodilit-koshti-fondiv-na-pidtrimku-osviti-i-nauki-ukrayini>

6. Сергій Шкарлет зустрівся з генеральним директором Microsoft Education у Лондоні. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/sergij-shkarlet-zustrivsvya-z-generalnim-direktorom-microsoft-education-u-londoni>

7. Сергій Шкарлет: країни Балтії суворо засуджують інтервенцію РФ та готові до всебічної підтримки України, зокрема у сфері освіти і науки. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/sergij-shkarlet-krayini-baltiyyi-suvoro-zasudzhuyut-intervenciyu-rf-ta-gotovi-do-vsebichnoyi-pidtrimki-ukrayini-zokrema-u-sferi-osviti-i-nauki>

8. Сергій Шкарлет: майже 230 тис. потенційних учасників НМТ підтвердили намір скласти тестування. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/sergij-shkarlet-majzhe-230-tis-potencijnih-uchasnikiv-nmt-pidtvrdili-namir-sklasti-testuvannya>

9. Українським учням у Польщі, Німеччині та Італії створено необхідні умови для навчання – результати моніторингових візитів. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/ukrayinskim-uchnyam-u-polshi-nimechchini-ta-italiyi-stvoreno-neobhidni-umovi-dlya-navchannya-rezultati-monitoringovih-vizitiv>

Світлана КОШОВА

к.держ.упр., доцент, доцент

кафедри управління охороною здоров'я

та публічного адміністрування, Національний

університет охорони здоров'я України

імені П. Л. Шупика

РОЗШИРЕННЯ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ ТА ЄС В КОСМІЧНІЙ ГАЛУЗІ

Важливим аспектом у діяльності космічного сектору України є розвиток міжнародної співпраці. Питання перспектив розвитку космічної галузі на міжнародному та національному рівні останнім часом є доволі актуальним. Оскільки провідною тенденцією космічної галузі є наявність в ній приватного бізнесу та активне міжнародне співробітництво. Розвиток міжнародних зв'язків в освоєнні космосу відбувається внаслідок зростання конкуренції в космічному секторі. На даний момент майже всі країни світу з метою покращення ефективності космічної діяльності потребують залучення додаткових технологій та ресурсів.

Сьогодні розвиток світового космічного ринку охопив більшість країн світу. В сучасних умовах господарювання стан космічної діяльності визначає рівень розвитку та впливу держави в сучасному світі, її статус високорозвиненої в науковому та технологічному відношенні держави. Державними інтересами України є нарощування та використання конкурентних переваг в сфері космічної діяльності, займання престижних позицій на світовому ринку космічних товарів та послуг, становлення та розвиток комерційного сектору вітчизняної космічної діяльності. Важливість та значення космічної діяльності полягає в декількох положеннях: освоєння космосу є пріоритетним напрямом для розвитку цивілізації людства в цілому; провідні позиції держави в деяких напрямках космічної діяльності є провідним чинником, який визначає участь країни в міжнародному розподілі праці та зміцнює позиції держави в зовнішньополітичній діяльності; розвиток космічної галузі як флагману народного господарства стимулює розвиток суміжних галузей промисловості, сприяє підвищенню конкурентоспроможності власної продукції, забезпечуючи тим самим якісне зростання економіки.

Перспективним напрямом розвитку вітчизняної космічної галузі на сьогодні є міжнародна співпраця з Європейським космічним агентством та NASA. На теперішній час